

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYSBEN ÉS VIDÉKEN:
EGY HÓRA 200 KORONA, MEGYEDÉVEN 1 KORONA,
FÉLÉVE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 22 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49.

Az olasz és cseh-szláv támadásokat Canovénál visszavertük

A francia támadások a Moeuvre mellett meghiúsultak

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 25. Hivatalos jelentés.

A tiroli déli arcvonalon és a Brenta és a Piave között olasz felderítő előretörések meghiúsultak. A Hétközség fensikjén az ellenség tegnap Canovénál folytatta részleges támadásait. A támadókat, olaszokat és cseh-szlávokat, mindenütt visszavetítettük. Egy helyen a pardubitzli dragonyosok ellenőrkésével.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 25. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Élénk felderítő tevékenység Flandriában. Moeuvre és a havrincourt-i erdő között a tüzérségi harc megéltékült. Moeuvres mellett meghiúsultak az ellenség megüjtött támadásai.

Boehn vezérezeredes hadcsoportja: Epechytől keletre helyi ellentámadások során visszafoglaltuk az e hó 22-iki harcok előtti vonalainkat. Az Omignon patak és a Somme között az angolok és a franciák újra megkezdtek támadásaikat St. Quentin ellen. A támadásokat erős tüzérségi tűz és páncéloskocsik támogatták. Pontrent Cricourban és Francilly Selencyben az ellenség kora reggel beéjszkelte magát. Azok a kísérletei azonban, hogy a nagy heveséggel délig folytatott támadásai által kitérítse a részt, meghiúsultak. Tüzérség és repülők határozott támogatásával gyalogsági és utászcsapataink déltájban Pontrent és Cricourt helységeket visszafoglalták. A két helység között levő magaslatot váltakozó eredményű harcok után ismét visszazereztük. Francilly az ellenség kezén maradt.

A front többi részén az ellenség támadásai többnyire vonalaink előtt összeomlottak. Ahol pedig eljutott vonalainkig, ott ellenőrkéssel vetettük vissza a támadókat.

A német trónörökös hadcsoportja: A Vesle és az Aisne között rohamcsapataink Gienmetől délre behatoltak az ellenséges vonalakba és 85 foglyot szállítottak be. Az ellenség erős ellentámadását, amely a vállalkozás befejezése után indult meg, kiinduló vonalaink ellen, visszautasítottuk. — Kisebbs vállalkozásoknál a Vesl től délre és a Champagneban foglyokat ejtettünk.

Tegnap légi harcban 28 ellenséges repülőgépet és 6 kötött léggömböt lőttünk le. Runay hadnagy 42-ik, Jakob hadnagy 25-ik légi győzelmét aratta.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 25. A Wolff-ügynökség jelenté szeptember 25-én este:

Az Omignon patak és a Somme közt az ellenség megismert támadásait visszavetítettük.

Foch szerint a németek erősen tartják magukat

London, szeptember 25. A Daily Telegraph munkatársával folytatott interjúban Foch tábornagy kijelentette, hogy az ellenség meg van rendülve, azonban még erősen tartja magát. Nem szabad arra gondolnunk, hogy mindjárt elérjük, amit akarunk.

Az entente hajótérvesztése augusztusban

Bécs, szeptember 25. A központi hatalmak augusztusban kerek 420,000 brutto regisztrertonna hajóteret süllyesztettek el. Ezzel együtt a háború kezdete óta a központi hatalmak 19,220,000 brutto regisztrertonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el. Ebből körülbelül 11,200,000 brutto regisztrertonna veszteség az angol kereskedelmi flottára esik.

Francia jelentés a macedon harctérről

A francia vezérkar jelenté szeptember hó 23-ról: A szövetségesek hadseregének a macedon harctéren elért sikerei nagy győzelemmé fejlődnek. — A francia és szerb

hadseregek gyors előrenyomulása a centrumban, a Vardar középső folyásánál, *fejvesztett visszavonulásra bírta az ellenség hadseregét* az egész 150 kilométeres fronton. A szerbek átkeltek a Vardar folyón, elfoglalták Ghevghehit és az ellenség egész állását a Doirantóig. A falu és a baraktábor lángokban áll. — *Megszámlálhatatlan fogoly, zsákmány s hadianyag jutott kezünkre.*

Vilmos császár távirata a bajor királyhoz

München, szeptember 25. Vilmos császár Lajos bajor királyhoz a következő táviratot küldte:

A nyugati front megszemléléséről épen visszatérve, örömmre szolgál veled közölni, hogy bajor csapatokat is láttam. — Kitérő állapotban találtam őket. Teljesítményeikért mondott köszönetemmel együtt számos kitüntetésben részesítettem őket.

Vilmos I. R.

Az entente-munkások konferenciája

London, szeptember 25. Az entente-munkások konferenciája foglalkozott a központi hatalmak szociálistáinak válaszával, amelyet a háborús célok tekintetében intéztek a londoni konferenciához. *A konferencia megelégedését fejezte ki a bolgár, magyar és osztrák szociálisták válasza fölött.* Sajnálja azonban, hogy a német szociálisták a nemzetközi konferencia elé gátat vetnek.

Szindikalisták tanácskozása

Genf, szeptember 25. A párisi *Confederation du Travail* egyik bizalmi embere — a *Feuille* szerint — tanácskozásra hívta Luthert az ismert luxemburgi munkásvezért, akiről ismeretes, hogy érintkezésben van a berlini, bécsi és budapesti pacifista csoportokkal.

A francia szociálisták Hervé ellen

Genf, szeptember 25. A francia szociálisták elhatározták, hogy *Gustave Hervét kizárják a pártból.* Külön bizottságot alakítottak, hogy Hervé ügyét megvizsgálják. Ez a bizottság 4 szavazattal 3 ellenében *Hervé kizárása mellett foglalt állást.*

A francia hadügyi albizottság helyesli a kormány választását békejegyzékünkre

Genf, szeptember 25. A francia kamara hadügyi albizottsága hétfőn ülést tartott, amelyen 9 szavazattal 6 ellenében kimondotta, hogy *helyesli a kormánynak az osztrák-magyar békejavaslattal szemben követett eljárását.*

URANIA

Ma, csütörtökön
szeptember 25.

3 óráig
Két sláger!

Dandot Alfons drámája

Küzdelem

a létért

5 felvonásban.

Rendezte: Déry Alfréd.

Főszereplők:

Olt Arisztid, G. M. Anzic,
Péterdy Klára, Troszán
Gasztyán, Lóth Ida, Virág
Ferencé.

Ibsen Henrik

világhírű drámája

Kisértelek

4 felvonásban.

Előadások kezdete:

8-8 ig és 8-tól 11-ig.

APOLLO

Ma, csütörtökön
szeptember 26.

Nordisk film!

Raidemar Psylander

főszereplésével

A fejség szobra

átama 2 felvonásban.

Két tűz között

vígjáték.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órakor.

Olasz hazaárulási pörök

Chiasso, szeptember 25. Az évek óta vizsgálati fogságban levő Feltrinelli Braida, gróf Cesare Bonacossa és Ceresa nagyiparosokat a katonai vizsgálóbíró szabadon engedte. Gróf Primo Bonacossa volt képviselő, Gneccchi Dubini és Silvestri nagykereskedők ellen azonban hazaárulás címén vádat emeltek, mert a központi hatalmaknak katonai célokra szolgáló selyemhulladékokat szállítottak. A pert a legközelebbi időben fogja tárgyalni a katonai bíróság.

Az alessandriai katonai törvényszék előtt tegnap érdekes pör tárgyalása kezdődött. — Genua villamosműveinek két svájci hivatalnok, továbbá egy német könyvelő és számos német nemzetiségű alkalmazott a vádlottak, akiket a génuai katonai bíróság részben halálra, részben pedig hosszú börtönbüntetésre ítélte, a nélkül, hogy a hazaárulásnak bármilyen bizonyítékai lettek volna. A svájci közvélemény tiltakozására az ítéletet felfüggesztették és az alessandriai katonai bíróságot bízták meg új tárgyalás tartásával.

Olaszország háborús kiadása

Lugano, szeptember 25. A Tribuna szerint Ollenberg szenátor kijelentette, hogy ha a háború az 1919. októberéig tart, Olaszország háborús kiadásai 100 milliárd lírára emelkednek.

A moszkvai forradalom

Moszkva, szeptember 25. A Mir a tömegterrorra vonatkozó rendelet visszavonásáról azt jelenti, hogy a központi bizottságban Lenin kérte, hogy térjenek vissza a forradalom jó eszközeihez. A többség csatlakozott Lenin fölfogásához.

A német birodalmi gyűlés főbizottságának ülése

Berlin, szeptember 25. A birodalmi gyűlés főbizottsága ma ismét ülést tartott, hogy a kormány részéről történt nyilatkozatokkal kapcsolatban tanácskozzék az általános helyzetről. Főszóvaltak Gröber centumpárti és Scheidemann szociáldemokrata, aki többek között a következőket mondta:

— Kühlmannak azért kellett távoznia az állásából, mert egy nyilatkozata nem tetszett egyik nagyobb rangú tábornoknak. Ellenben most már belátják, hogy Kühlmannak igazá volt. Egy nagyrangú katona mozgósított a kormány ellen s ez a katona ma is hivatalban van. Ez nem lehet így tovább. Ki kell már egyszer mondani, hogy nem Hertling, hanem Ludendorff kormányoz.

A kancellár beszéde csalódást keltett

Berlin, szeptember 25. Hertling gróf birodalmi kancellár tegnapi beszéde általános csalódást hozott, mivel semmiféle új eszmét nem vetett felszínre. Ma már nem lehet Németországban úgy beszélni, mint még egy negyedévvvel ezelőtt. Nem állhat meg a kancellárnak az a tétele, hogy a német nép nyugtalan lett a nyugati hadszíntéren követett visszavonulási taktika miatt. Idáig nem szabad hajtani a pesszimizmust. A német nép teljesen nyugodt és sehogy sem tudja elhinni, hogy a hadsereg bárhol is vereség vár, legalább ez idő szerint ettől sehoh sem kell tartania. Azonban a német nép „egész” politikát akar, azt szeretné, ha az irány a béke felé vezetne. Erről Hertling gróf egyáltalában nem szólt és a kedvetlenség olyan nagy volt, hogy beszéde végén püsszegés is hallatszott.

Bizonyos tekintetben a vezető államférfiak, Hintze külügyi államtitkár és Payer helyettes kancellár beszédei is csalódást keltettek. Hintze államtitkár bágyadt volt, beszédének az a része pedig, amelyben azt fejtegette, hogy Németország felkészült arra is,

hogy az entente oroszországi vállalkozásával szembeálljon, egyenesen aggodalmasnak látszott, mert arra magyarázták, hogy Németország esetleg fegyveres fellépésre is el fogja tökélni magát Oroszország északi vidékein.

Másfélmillió árucsempészes egy debreczeni katonai intézetnél

Zsirt, lisztet, cukrot csempészték Ausztriába, Csehországba és Horvátországba

A debreceni rendőrség szenzációs nagy bűnügyet leplezett le a napokban. Nem kevesebbről van szó, mint másfélmillió élelmiszer-csempészesről és arról, hogy az egyik debreczeni katonai intézet alkalmazottai rendszeresen lopták az intézet óriási raktárait és hamisított okmányokkal árukat szereztek be, amelyeket azután itt Debrecenben értékesítettek, részben azonban külföldre, Bécsbe, Prágába és Zágrábba továbbítottak.

A bűnügybe, amely a lopásoknak, sikasztásoknak és hamisításoknak egész halmozata, eddig is egész sereg számvivő altiszt és igen sok polgári egyén van belekeverve, akiknek legnagyobb részét a debreceni rendőrség, illetve a katonai rendőrség már előzetes letartóztatásba vett. A nyomozás, amelyet úgy a polgári, mint a katonai rendőrség, valamint a Debrecenbe kiszállított hadbírói tisztviselők a legnagyobb eréllyel folytatnak, még nem nyert egészen befejezést, azonban az ügy már tisztán áll a nyomozó hatóságok előtt. — Természetes, hogy az ügy messzenyuló szálaikat egyszerre nem lehetett mind összegyűjteni, de kétségtelen, hogy a legrövidebb idő alatt a rendőrségnek rendelkezésére fog állni minden adat.

A nagyszabású csempészésre egy razzia kapcsán jött rá a rendőrség. — Vasárnap ugyanis a rendőrség razzit tartott a Dréher-szállóban. Az egyes szobákban itt szokatlannal nagy mennyiségű lisztet, zsirt és cukrot találtak, ami fölkelte a gyanút s ekkor már a rendőrség fokozottan nagyobb éberséggel és aprólékos figyelemmel folytatta a házkutatást, amelynek során mind meglepőbb eredményre jutottak.

Az egyik szobában, ahova benyitottak, egy katonát találtak, akinek bőröndje, a szekrénye, hátizsákja, tádája tömve volt több ezer szivarral, cigarettával, dohánnyal. A katona elmondta a hozzá intézett kérdésekre, hogy a trafikáru nem az övé, hanem egy debreczeni katonai intézetbeli őrmesteré, aki szintén a Dréher-szállóban lakik. A rendőrség ezt az őrmestert is fölkereste és annak a szobájában is különféle fölhalmozott árut talált.

Miután így katonai személyek ellen terjedt ki a további nyomozás, a polgári rendőrség megkeresésére a katonai rendőrség is kijött a helyszínére és most már közösen folytatták a razzit.

A házkutatás folyama alatt jelentették a rendőrségi és katonarendőrségi tiszteknek, hogy az Arany János-utca 5. számú ház kapuja előtt, amely a Dréher-szálló udvarának hátsó kijárata és ahonnan a Dréher-szálló ud-

varára kocsikkal bejárni szoktak, egy katonai kocsi áll különféle árukkal. A rendőrség emberei azonnal odasiettek és ott találtak egyik debreczeni katonai intézet megrakott szekereit, amelyen dohányneműek, liszt, zsir és cukor volt. A rendőrség azonnal lefoglalta a szekereket és a kísérő katonákat letartóztatta, akik elmondták, hogy ők a kocsin levő árukat az egyik őrmester rendelkezésére hozták a Dréher-szálló tulajdonosának.

A polgári és katonai rendőrség a lefoglalt árukat, 20 mázsa lisztet és 14 mázsa cukrot, rengeteg zsirt és trafikárukat elszállíttatta s úgy a katonákat, mint a Dréher-szálló tulajdonosát, Surányi Sándort és feleségét letartóztatta. A kihallgatások nyomában megkezdődtek s ezek során az nyert megerősítést, hogy itt nagyszabású bűnüggyel áll szemben a rendőrség. Mert a Dréher-szállóban lefoglalt áruk csak elenyészően kis részei voltak annak a rengeteg mennyiségű árunak, amelyet a katonák bűnös uton megszereztek és részben Surányiéknak adták el, részben Prágába, Bécsbe, sőt Zágrábba elszállítottak. — Ugyátszik, a Dréher-szálló volt a központja a bűnszövetkezetnek, ahonnan a vezérkar irányította az egész ügyet. Az eddigi számítások szerint a lopott és továbbított, valamint a bűnügyben szereplő áruk értéke megközelíti a másfél millió koronát. — Ilyen nagyszabású bűnügyről lévén szó, a katonai rendőrség azonnal jelentést tett a hadbírósnak, amelynek kiküldöttéi már Debrecenbe érkeztek.

A nyomozás adatai szerint a bűnös katonai számvivő altisztek nemcsak lopással jutottak az áruhoz, hanem akként is, hogy a katonai intézet neve alatt megrendeltek árukat. Így a dohányneműeket is rendes fölvétel útján, azonban hamisított iratokkal szereztek meg. Az összeszerzett árukat, amelyeket Surányiék vettek meg, a Dréherbe szállították s ott Surányiné vette át azokat és Surányi kifizette. Az árukból egy részt Debrecenben is értékesítettek. Így hoztak a katonák több száz liter rumot Surányinak, a rumot a katonák 6 korona 50 filléres áron szereztek meg és 30 koronáért adták el Surányinak, aki viszont 43 koronáért adta tovább. 400 liter rum került ez áron egyik debreczeni nagykávészhoz.

A letartóztatott katonai személyek vallomása szerint Surányiék biztatták őket, hogy hozzanak mindenféle árut.

Az egyik őrmester, aki különben milliomos, bécsi nagykereskedő, akinek Londonban is nagy kereskedőháza van. A letartóztatott számvivő altiszteknél mindenféle hamisított katonai okmányt találtak, amelyekkel az áru-

Finom téli fajtalmák

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathan, Ronette, Calvil, Bórkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gózánál.**

kat megszerezték, a raktárakból kicsalták s a melyekkel külföldre továbbították.

A rendőrség a letartóztatott Surányinét tegnap szabadlábra helyezte, míg Surányit átadták a kir. ügyészségnek. — A nyomozás erélyesen folyik és kilátás van arra, hogy még több letartóztatás történik ez ügyben és még többek ellen megindítják az eljárást.

Középfoku gazdasági iskolákat!

Debrecen ilyen iskolát kér a földművelésügyi minisztertől

Már több ízben megírtuk, hogy Debrecen város erős harcban áll a kormánnyal a középfoku, ugynevezett gazdasági polgári iskolák föllállítására. — A kormány ugyanis Debrecen a második gazdasági ismételő iskola föllállítására akarja szorítani, Debrecen pedig azt kéri, hogy e helyett középfoku gazdasági iskolát emelhesse, mert a gazdasági ismételő iskola nem vált be s nem is látogatják, míg a középfoku gazdasági iskolára, épen Debrecen speciális viszonyait és környékét tekintve, nagy szükség van. — Erre vonatkozóan Csűrös Ferenc dr. tanácsnok értékes memorandumot is készített.

E kérdésben most megnyilatkozott a kérdés egyik leghivatottabb tényezője is, az Omge, amelynek főtitkára ezeket mondja:

— A kulturális fejlődés és a nemzeti vagyonosodás szempontjából talán egyetlen más országban sem jut olyan általános jelentőségű hivatás a mezőgazdasági szakoktatásügyi intézményeknek, mint nálunk, ahol a mezőgazdasági termelés eredményessége szerint igazodik a közvagyonosodás.

Ennek ellenére szakoktatási szervezeteink kiépítetlen, házagos és ujtások után kiált. A legnagyobb szüksége annak van, hogy középfoku gazdasági iskolák szerveztesse és pedig úgy, hogy ezek az iskolák a négy középiskolai osztály fölé emelendő hároméves tanfolyamok legyenek.

A tanárnevelés reformja, a földművelésiskolák és az önálló gazdasági népiszkolák átszervezése, a mezőgazdasági irányzatú polgári iskolák l. tesítése mellett e kérdésnek a megoldása bir a legnagyobb jelentőséggel. — Az ily gazdasági iskolákra nagy jövő vár, mert azokra égetően nagy szükség van. A középfoku gazdasági iskolákat a földművelésiskolák egy részéből kell átszervezni, a földművelésiskolák egy másik része azután — de a kisebbik része — megmaradna altisztképző vagy kiscsajda-továbbképző iskolának.

Az újabb kor egy számára nézve is igen nagy, kis- és középbirtokos osztályt alakított ki és ennek a több százezer tagból álló birtokos osztálynak ma nincsen olyan gazdasági iskolája, amely gyakorlati igényeinek és társadalmi becsvágyának megfelelné. Mérhettelen fontos érdekünk, hogy ennek az érdekes nemzeti tagozatnak színvonalas gazdasági iskolákat bocsássunk rendelkezésére és ezzel együtt megadjuk az arra vezető lehetőséget, hogy az ekeszarvnyak elhagyása nélkül is beilleszkedjék a vezető társadalomba, ahol méltán helyet követel.

A gazda polgárok szembeszökő alárendeltségbe jutottak az ipari és kereskedelmi elemekkel szemben, mert míg a négy középfokos osztályra épített három éves tanfolyamu kereskedelmi iskolák kereseti tereket nyitnak meg, önkéntességi jogot biztosítanak, utat nyitnak a gazdasági akadémiához is, szóval igen általános lehetőséget szolgáltatnak a vezető társadalomba való emelkedésre, addig a gazdák hasonló iskolák hiányában elesnek ezektől az előnyöktől és ha nem akarnak tudósok lenni, akkor szükségképen parasztnak kell maradniok. Ha szándékos volna az agrártársadalom művelődési színvonalának és képzettségi fokának lealacsonyítása és ami ezzel együtt jár, visszaszorítása a legegész-

ségesebb magyar vérnyagnak a vezetés teiről, akkor se lehetne kiméletlenebb és hátkonyabb eszközt alkalmazni, mint azt, hogy gazdasági középiskolákat nem létesítünk; tehát ezen a vonalon megtagadjuk azt az iskolázási lehetőséget, amelyet más vonalon, más hivatás javára, más társadalmi rétegek előnyére általánosan élvezni lehet.

A középfoku gazdasági iskolák életre hívása a legsürgősebb feladat, nemcsak gazdasági, hanem társadalmi szempontból is és ennek a feladatnak már most nyomába kellene lépni néhány földművelésiskolának középfoku iskolává való átalakításával. — Se szeri, se száma azoknak a négyosztályos polgári iskoláknak, amelyeknek növendékei szívesen jelentkeznének a hároméves gazdasági tanfolyamra és a létesítendő egynéhány új iskola látogatottságát már egymagukban is biztosítanák.

Tudomásunk szerint már több város megmozdult ilyen szakiskola föllállítására érdekében. Célszerű volna, ha a város vezetősége e kérdést, a mezőgazdasági kamara Debrecenben föllállításának kérdésével együtt nem engedné programjából kiesni.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

CSÜTÖRTÖK: Vengerkák. Verő Márta fel-léptével.

PÉNTEK: Sámson, színmű. Ujdonság.

SZOMBAT: Sámson, színmű.

VASÁRNAP: Délután: A két Rantzau, színmű. Este: Sámson, színmű.

VASÁRNAP: Délután: Nines előadás. Este: Boldogság, színmű.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: Tul a nagy Krivánon.

PÉNTEK: Tul a nagy Krivánon.

SZOMBAT: Tul a nagy Krivánon.

Bernstein-bemutató a Csokonai-színházban. (A színházi iroda jelentése.) Szenzációs drámái estje lesz pénteken este a Csokonai-színházban, amely ekkor mutatja be Henry Bernstein izgalmas, nagyhatású drámáját, a Sámson-t. Nagy és pompás szerepeket játszanak a darabban Ladányi Imre, László Gyula és Verő Márta. A premier iránt szokatlanul nagy az érdeklődés.

A Vengerkák — Verő Mártával. (A színházi iroda jelentése.) Holnap, csütörtökön, egyik leghatásosabb és legjobb szerepében, a Vengerkák Annájában lép fel a Csokonai-színházban Verő Márta.

A Tul a nagy Krivánon sikere. (A színházi iroda jelentése.) Minden este zsufolt ház előtt játsza az operett-személyzet kitünő ensembleja Farkas Imre nagyszerű operettjét, a Tul a nagy Krivánon-t. A darab óriási sikerében osztoznak a szereplők: Honthy Hanna, Görög Olga, Székely Gyula, Seregh Marcsa, Várnay László, Káldor Dezső és Remete Géza.

Vasárnap délutáni előadások. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a Vigszínházban mérsékelt helyárrakkal a nagy sikert aratott Márványenyasszony operett és a Csokonai-színházban a Vengerkák színmű kerül színre. Jegyek a színházak pénztárainál előre válthatók.

Ibsen Henrik és Daudet Alfonz két 5 felvonásos drámáját mutatja be az Uránia három órás műsorban ma utoljára. Valósággal ünnepi előadások ezek; még ily hatalmas műsorokat mozgószínházakban egyszerre nem mutattak be. Előadások 5—8-ig és 8-tól 11 óráig.

Waldemar Psylander és Else Fröhlich „A felség szobra” című Nordisk-dramában ma utoljára az Apollóban.

„Utazás a Marsba” hétfőtől kezdve az Apollóban.

HIREK

— **Minisztertanács.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Holnap minisztertanács lesz, amely a folyó ügyeken kívül a bor-rendelettel is foglalkozni fog.

— **A tisztviselők újabb drágasági pótléka.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Tisztviselői körökben olyan hírek keltek szárnyra, hogy a köztisztviselők százötven százalékos drágasági pótlékot fognak kapni s ez a pótlék már az ősszel életbelép. Illetékes helyen kijelentették, hogy a tisztviselők a törvényhozás által megállapított drágasági pótlékot 1918. végéig kapják, a jövő évi drágasági pótlék mértékére nézve azonban még semmiféle megállapodás nem történt s erre nézve a tárgyalások is nagyon kezdetleges állapotban vannak. Kezdetleges állapotban vannak a tárgyalások a tisztviselőknek természetben való ellátását illetően is, szó van különféle ipari üzemek felállításáról, amelyek csak a tisztviselőknek dolgoznának, de semmiféle konkrét javaslat erre nézve még nincs.

— **Gyorsított eljárás és megbélyegzés vár az árdrágítókra.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az árdrágítók megígézését célzó törvényjavaslat elkészült és e szerint az árdrágító cselekményeket a jövőben nem kihágásnak minősítik, hanem vétségnek és büntetnek, úgy, hogy súlyosabb esetekben az árdrágításért börtön és fegyház is ki lesz szabható. A törvényjavaslat előadói tervezete szerint az árdrágítás büncselekménye föltölt a jövőben nem a közigazgatási hatóságok ítélik meg, hanem a királyi bíróságok. Ezenkívül szó van arról is, hogy az árdrágítók elleni eljárást nem a büntető perrendtartás rendes szabályai szerint folytatják le, hanem ezekre a büncselekményekre gyorsított eljárást léptetnek életbe. A minisztertanácsnak ugyanis az volt az álláspontja, hogy az áruzsora letörésére olyan törvényt kell alkotni, hogy az árdrágítókat minél szigorubbban és minél gyorsabban el lehessen ítélni. A törvényjavaslat szerint az árdrágításért elítélt politikai jogait is elveszti, valamint iparendélyét is.

— **Az osztrák gyermekek hazautazása.** A nyaraltatási bizottság — minthogy az osztrák gyermekek vasárnap, vagyis szeptember hó 29-én feltétlenül hazautaznak — kéri a vendéglátó szülöket, hogy a gyermekeket folyó hó 27-ikén, vagyis pénteken utasítsák a siketnéma intézetben való okvetlen megjelésre, a kellő tájékoztatás céljából.

— **A ruhák árának megállapítása.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az Árvizsgáló bizottság keretében a Ruhaszakosztály alakuljon meg. Ez a ruhaszakosztály a népruházati miniszteri meghatalmazottal közösen rövidesen meg fogja állapítani a ruhane-műek árait. Az árszabályozás a ruhane-műek jelentékeny leszállítását fogja eredményezni.

A debreczeni izr. szent egylet (Chevra Kadisa) előjárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet válszimányának érdemes tagja

Weisz Adolf ur

életének 42-ik évében 1918 szeptember hó 25-én jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1918 szept. hó 26-án d. e. 10 órakor fognak a Darabos-utca 20. sz. gyászházból az izr. temetőbe örök nyugalomra kíséretetni, mely kíséretre való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkértenek. Debreczen, 1918 szept. hó 25-én.

Az izr. szent egylet előjárósága

— Hadügyminiszteri rendelet a rögtönítélő bíróságokról. Bécsből jelentik: Stribrny osztrák képviselő interpellációt jegyzett be, amelyben a hadügyminisztérium több rendeletét teszi bírálat tárgyává, nevezetesen a következőket: A hadügyminisztérium 1918. június 24-én elrendelte, hogy a rögtönítélő katonai bíróságokba állandó tagokul kizárólag aktív tisztek vehetők. Június 13-án pedig a hadügyminiszter elrendelte, hogy a rögtönítélő bíróságba való vezénylésük előtt a tiszteket meg kell kérdezni a halálbüntetésre vonatkozó felfogásuk felől, nehogy oly tisztek vezényeltessenek ki, akik elvileg ellenzik a halálbüntetést. Az interpelláló szerint ez a két rendelet beleütközik a katonai büntető perrendtartás 53. és 439. paragrafusába és beleütközik a katonai bíróságok objektivitásának követelményébe is. Együttal teljesen indokolatlan bizalmatlanságot árulnak el a rendeletek a tartalékos tisztek iránt. Mindezeket felül a humanitásba ütköző módon előítéletet teremtenek a vádlottak ellen. Az interpelláló kérdezi, hajlandó-e a miniszter a rendeleteket rögtön visszavonni?

— Háborús segély a színészeknek. A debreceni színtársulat tagjai, különösen a kisebb fizetésűek, erősen érezték a rájuk nehezedő drágaságot. Heltai Jenő igazgató most — tekintettel arra, hogy a városi tanács megengedte a helvárok fölemelését — mindama tagjainak, akiknek 10,000 koronán aluli fizetése van, 30 százalékos drágasági pótlékot adott, hogy a helyáremelésből őket is részesítse.

— 1000 koronás adomány a népjóléti hivatalnak. Csanak János ur, Debrecen társadalmának a szociális érzékéről ismert tagja, a Népjóléti Hivatalnak a téli tömegnyomor enyhítésére indított akciójához jelentős adománnyal járult. A nemesen gondolkozó adományozó ugyanis 1000 koronát küldött a népjóléti hivatal igazgatójához. Az igazán követségre méltó tett remélhetőleg visszhangra fog találni Debrecen társadalmának vagyos osztályainál és jótékony egyesületeinél s minden tényező összefog az ötödik téli háboru szenvedéseinek enyhítésére.

— Nagy földrengés az Aegei-tengeren. Chiassoból jelentik: Heves földrengés volt Paros, Naxos és Sira szigetén, sok száz halott van és ezernyi sebesült. Igen sok ház dült össze és a lakosokat a romok eltemették. Olasz lapok jelentik, hogy a görög szigeteken is erős földrengés volt, amely különösen Milk (Molóc) szigetén hatott pusztítólag. E szigeten 300 a halottak és 2000 a sebesültek száma. Csaknem az összes nagyobb épületek összeomlottak.

— Nem lakott lakások bejelentése. Debrecen város lakáshivatala fölhívja mindazon háztulajdonosokat, bérbé és albérletbe adókat, hogy a hivatalnál haladéktalanul jelentsek be azon lakásokat és lakásrészeket, amelyek bérbé vannak ugyan adva, de amelyekben akár hadbavonulás okából, akár pedig más okból a bérlő tényleg benne nem lakik. Ismételten elrendeli továbbá a lakáshivatal a tényleg üresen álló lakások és lakásrészek bejelentését. Amennyiben pedig az arra kötelezett fél jelen felhívásnak a mai naptól számított 5 nap alatt eleget nem tenne, mulasztása a 4. §. értelmében 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágást képez.

— Nagy tűz. Aradról táviratozzák: Az Aradhoz közel fekvő Kaszaperi-pusztán, a mely Montag Sándor budapesti lakos tulajdona, tűz támadt. Ötvenegy ló, számár és ökör égett el 300,000 korona értékben.

— Babakelengye és hintabölcső jutányos áron eladó. Értekezhetni Bika-bérlház II. emelet, 2. ajtó.

— Adakozás. A polgármesteri hivatalba újabban a következő adományok érkeztek: A 39-esek hadialbuma és özvegy, árva-alapja javára dr. Szántó Sámuel 40 korona, Markovits Elemér dr. 40 korona, városi világitási vállalat 40 korona, Somossy László 100 korona, Mihalovits Jenő 200 korona, Kontsek Géza 40 korona, özv. Freudenföld Rudolfiné 100 korona, Polgári András (Csapó-u. 80.) 40 korona. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetem nyilvánítását. Márk Endre, udvari tanácsos polgármester.

— Akasztófára ítélték egy katonaszökevényt. Kocsis János a cs. és kir. 7. számú huszárezredben szolgált és háromszor szökött meg. Legutolsó szökése után Csorba Ferenc nagyiványi tanyáján mint napszámos dolgozott és ott rejtőzködött néhány hónapig. A csendőrség megtudta, hogy a tanyán katonaszökevény bujkál és ezért éjjel meglepte a házat. Épen azon az ablakon zörgettek be, ahol Kocsis aludt a feleségével. Az asszony kiment, hogy kinyissa az ajtót, Kocsis az alatt vadászfegyverrel a kezembe mögé bujt. — Ahogy a csendőrök beléptek a szobába, elcsúszott a fegyvert, amely Csanak József őrmestert megölte. Kovácsot letartóztatták és a budapesti közös hadosztálybíróság fogházába vitték. Az ügyesség szökés és gyilkosság büntetése címén emelt ellene vádat. Dr. Szitar százados-hadbíró vezetésével ma tárgyalta a hadbíró Kocsis ügyét. Azzal védekezett, hogy abban a pillanatban, amikor a csendőrök megpillantotta, eldobta a puskáját, amely véletlenül sült el. Ezzel szemben a szakértők véleményükben kifejezték, hogy a löcsatorna irányából megállapítható, hogy a fegyver véletlen elsülésétől szó sem lehet. A hadbíró Kocsis Jánost kötél általi halálra ítéte.

Legjobb

Minden színben kapható.

CSIKÓS

Saját érdekében próbálja meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

2-3 kádársegédet

jó díjazással felveszünk.

Jelentkezni a Nyirvidéki Takarékpénztár r.-t. áruosztályánál, Nyiregyháza lehet.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával, urinó, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert.

Megkeresések **Brück Gyula, Póstyén, Fördőszálloda** intézendők.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomtatok kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Nationalkasszát legjobban javít Kessler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Legolcsóbb bevásárlási forrás raktár és szállítás

hordókra
minden nagyságban.
Adler & Sohn
Wien, III., Besenfelderstr. 27.
Telefon 3570.

2-3 lóerős motort megvételre keresünk. Ajánlatok Tóth, Reményik és Sebestyén, egyetemi építkezés címre küldendők.

Pénzbeszedő-szolgát

keresünk jó fizetéssel és jutalékkal
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomda, Debrecen
Ferenc József-ut 49. sz.

Keresetük mellett egy középkorú jóérzésű nő, előnyben, ki már volt beteg melletti. Reáliskola-utca 4. sz.

Aknek
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

Arccrémek,

Pouderek, illatszerek, krémek, fogkrémek, szájvízek, arcfestékek, szepővízek a legolcsóbban beszerezhetők
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerésznél, „Aranyegyszaru” gyógyszerár (színház mellett)

Köcsi fölérdő teljesen jó állapotban megvételre kerestetik. Egyetem építkezés nagyerdő. Telefoa 610.

Kifutó fiut

keresünk azonnali belépésre.
Cim a kiadóhivatalban.

Eladó Ondódon 3 hold 1-ső osztályú szántóföld. A látóképűl a Nagyváti állomáshoz 1 kilométerre. Értekezhetni: Gazdák Bankjánál.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeli tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—
„finom velin papíron K 8—
köve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

Egy 3-10 lóerejű

villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szíjleszorító tárcsával együtt eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

VISZKETEGSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-től eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely K 3—, nagy tégely K 5—, családi tégely K 12—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” gyógytára, Győr.
Vételezni a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.